

Suon sijainti ja tila

Selkäranneva sijaitsee Raahen Mäntylänperän kylässä Piehinkijoen vesistöalueella Piehinkijoen ja sen sivuhaaran, Poikajoen välisellä vedenjakajalla viettäen keskisiltä osiltaan merenrannan ja jokisuiston rantavalleihin nähden kohtisuoraan länsiluoteeseen, pitkiltä sivuiltaan kohti jokia. Suo on mitä ilmeisimmin pohjaveden yhdistämänä osin dyyniitynteiden hienohiekkaisen rantavallien leimaamassa tasaisessa maastossa oleva moniosainen suosysteemi.

Selkärannevan ympäristöalueet ovat verraten tehokkaasti metsäoitettuja. Itse Selkärannevaksi tulkittavissa oleva alue on ojitettu lounais-, etelä- ja itäreunoiltaan. Elokuussa 2009 tehdyn käynnin yhteydessä alueella ei havaittu uudis- tai täydennysojituksia eikä ojanperkauksia. Toinen puoli suon ojitamattomasta alasta (noin 110 ha) rajautuu luonnontilaisesti kangasmetsiin sekä kauttaaltaan suolla tavattaviin hiekkaisiin kaartoihin. Nämä hiekkaiset ja paljolti jäkäläiset kaistot jakavat suon moneen osa-alueeseen ja lohkokoon antaen suomalaiselle "pikkusievän erämaan" luonteen.

Ihmistoiminnan merkit jäävät Selkärannevalle vähäisiksi. Metsäoitituksen heijastuminen ojitamattomalla sadevesiravinteisilla aloilla jää lähes olemattomaksi, tosin suon eteläosan ojituksella on moreenimaan tuntumassa puustouttava muuttumavaikutus. Suolla näkyi vain yhden mönkijän jäljet ja hyljätty riistanruokin-tarakennelma.

Selkärannevaa voidaan pitää luonnontilaisena suona.

Suoyhdistymän ja kasvillisuuden luonne

Selkärannevan suosysteemiä ei voi luontevasti luokitella millään soiden luontotyypiyhdistelmätermillä: Selkärannevan maaveden yhdistämässä kviferisysteemissä yhdistyvät maankohoamisrannikon soiden kehityssarjan kypsä vaihe, sadevesiravinteisuuteen asti kehittyneiden pienaltaiden rakkakeidasmassivit, mimerotrofiset juotit ja arokosteikot. Selkärannevan sukkessiosoiden kliimaksikaruutta lähestyvän kviferisuosysteemin luonteeseen ei niinkään vaikuta ilmastovyöhykesijainti vaan topografia, edafiset tekijät ja suon ikä, mikä lienee neljän tuhannen vuoden luokkaa.

Monin paikoin suon osa-alueet ovat keskiosiltaan tai muutoin suoveden virtauslaistioissa kehittyneet jottavallaan pienikokoisiksi puuttomiksi ja pinnaltaan piirteettömiksi rakkakeitaiksi. Rakkaiset äärikarut lyhytkorsinevat ja vastaavat rämekombinaatiot ovat suolla myös verraten yleisiä.

Suon osa-alueiden reunoilla ei useinkaan ole varsinaista laidetta, ainoastaan yleensä pajuinen sauma kaapean kangasrämevyöhykkeen alapuolella. Tämä selittyy sillä, että hiekkavalleilta ei käytännössä virtaa mineraalivesiä suolle, vaan ne toimivat päinvastaisesti "vesinieluina" – suon valuma-alue on suo itse. Toisinaan rantavallien välisissä juoteissa on juotin suuntainen lievä säännönmukaisuus: yläreunassa karua mätäspintaa, keskellä karua sararämettä ja alareunassa rimpistä saranevaa. Suovesien ilmeinen kulkeutuminen rantavallien läpi aiheuttaa toisinaan myös poikittaista kirjavuutta juottien suokasvillisuustyyppisiin.

Ravinteisia aloja Selkärannevalle on hyvin niukasti. Usein keskiravinteisuuteen yltäviin aloihin liittyy (ruoppa)rimpipintaisuus ja kalvakkarahkasammalen esiintyminen. Tavallisimmin keskiravinteisuutta ilmentävät lajit ovat rimpivesiherne, keräpää- ja lamparerahkasammal ja rimpivihvilä, joskus äimäsarakin.

Suokasvillisuuden kiintoisin piirre liittyy muutamien suojuottien päissä tavattavaan kausikosteuden ilmentymään. Se näkyy joko varsinaisten soiden ja arokosteikkojen välimuotona, (paakkurahkasammalvaltaisena) aronevana tai arokosteikkona, joilla esiintyy mm. jouhi- ja juolasara, jousivihvilä ja korpikarhunsammal. Aroilla saattaa tavata jopa muta-arokuopanteita eräänlaisina "negatiivisina lähteinä".

Suolinnuston yleispiirteet

Selkärannevalle ei ole linnustoa tietävästi selvitetty. Niinkin myöhään kuin elokuun lopussa tehdyn käynnin yhteydessä tavatut linnut olivat metsälajeja, vain taivaanvuohi sekä osittaisena suolajina teeri noteeratuivat. Selkärannevan rakennepiirteiden perusteella voisi päätellä suon olevan linnustonsa suhteen vaatimattomaa luokkaa.

Selkärajannevan merkitys soidensuojelun alueellisessa tarkastelussa

Selkärajanneva on merkittävä edustaessaan rantavallialustan sukessiosoiden vanhaa, lähes kliimaksivaihetta sekä juottisoihin liittyvien kausikosteikkojen vuoksi. Osa suosta on metsälain mukaisena tukialueena rauhoitettu. Suon alueellinen merkitys voidaan kuitenkin arvioida vasta kun on saatu suojelusoista ja ojittamattomista suojeleohjelmien ulkopuolisista soista riittävän kattava seudullinen käsitys.